

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Szépeové a soudkyně JUDr. Jany Hrbkové a Mgr. Hany Lišákové ve věci

nezletilých: **Jakub Vlček**, narozený 16. 5. 2012
Vojtěch Vlček, narozený 23. 3. 2014
oba zastoupeni kolizním opatrovníkem městem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav,
se sídlem Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav,
Masarykovo náměstí 1, 250 01

děti rodičů: matka **Jana Vlčková**, narozená 10. 2. 1988
bytem Odolena Voda, Komenského 296, 250 70
zastoupená advokátem Mgr. Davidem Oplatkem
se sídlem Buzulucká 6, 160 00 Praha 6

otec **Ing. Petr Vlček**, narozený 5. 7. 1974
bytem Borka 33, 251 65 Ondřejov
zastoupený odborovým sdružením Spravedlnost
se sídlem Rezlerova 303, 109 00 Praha 10

o změně styku, o zrušení a nařízení předběžného opatření

o odvolání otce proti usnesení Okresního soudu Praha-východ ze dne 16. 4. 2018,
č. j. 30 P 515/2017–979

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Okresní soud Praha-východ rozhodl usnesením ze dne 16. 4. 2018 č. j. 30 P 515/2017–979 tak, že upravil styk otce s nezletilými Vojtěchem a Jakubem formou šesti asistovaných styků za účasti odborného pracovníka spolku Sdružení na ochranu ohrožených dětí, z.s., se sídlem Na Poříčí 1041/12, Praha 1 (výrok I.) s tím, že asistované styky otce s nezletilými proběhnou v sídle spolku Sdružení na ochranu ohrožených dětí, z.s. na adrese Praha 1, Na Poříčí 1041/12 v termínech 4. 5. 2018, 18. 5. 2018, 1. 6. 2018, 15. 6. 2018, 29. 6. 2018 a 13. 7. 2018, vždy od 16 do 17 hodin (výrok II.).
2. Usnesení soud prvního stupně odůvodnil tím, že poté, co bylo Krajským soudem v Praze zrušeno předběžné opatření soudu prvního stupně ze dne 21. 11. 2017 č. j. 30 P 515/2017-834, kterým byl otci zakázán styk s dětmi až do rozhodnutí ve věci samé (o návrhu matky na zbavení rodičovské zodpovědnosti otce), je otec oprávněn ke styku s dětmi v každém sudém týdnu v roce od pátku 17 hodin do neděle 18 hodin a v každém lichém týdnu v roce od úterý 16 hodin do středy 18 hodin na základě rozhodnutí Okresního soudu Praha -východ ze dne 7. 11. 2016 č. j. 30 Nc 1006/2015–619 ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 1. 3. 2017, č. j. 30 Nc 1006/2015–647

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

a ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2017, č. j. 23 Co 8, 170/2017–691. Rozsah styku otce s dětmi se soudu prvního stupně jeví zcela nevhodný, neboť dosud nebyla objasněna příčina intoxikace nezletilého Vojtěcha, oba nezletilí jsou v posledních měsících pouze v péči matky a ze znaleckého posudku vyplynulo, že nezletilý Jakub má z otce strach a u Vojty došlo k delší nepříznivé reakci na nečekanou návštěvu otce ve školce. Soud proto uzavřel, že optimální k opětovnému navázání kontaktu otce s dětmi je matkou navrhovaná úprava asistovaných styků a vydal shora citované předběžné opatření.

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podal otec nezletilých včasné odvolání, v němž namítal, že asistované styky stanovené po čtrnácti dnech nezlepší vzájemný vztah synů k otci, když styky neprobíhaly po dobu 8 měsíců, což zanechalo na vzájemném vztahu závažnou újmu. Navrhl proto stanovit asistovaný styk po dobu 1 měsíce každý den od 16 do 17 hodin tak, aby vzájemné citové vazby byly co nejdříve obnoveny. Současně otec poukazoval na skutečnost, že matka v den podání návrhu na předběžné opatření nesložila jistotu ve výši 10 000 Kč, která je dle otce obligatorní podmínkou a bez které soud měl návrh matky jednoznačně odmítnout. Navrhl proto, aby bylo npadené usnesení zrušeno.
4. Kolizní opatrovník se k návrhu matky na vydání předběžného opatření podáním ze dne 16. 4. 2018 vyjádřil tak, že považuje za žádoucí prozatímní úpravu k opětovnému navázání kontaktů nezletilých s otcem s odkazem na závěr znaleckého posudku doc. PhDr. Oldřicha Matouška ze dne 1. 3. 2018, kdy rozsah asistovaného styku je dán potřebou zajistit styk nezletilých alespoň v takovém rozsahu, aby došlo k obnovení vzájemného vztahu dětí s otcem v důsledku ztráty jejich osobního kontaktu a důvěry s přihlédnutím k faktickým možnostem zařízení zajišťujícího asistovaný styk s tím, že pro zdravý vztah nezletilých s otcem je nutné obavy nezletilých rozptýlit tak, aby styk v budoucnu mohl probíhat dle původní úpravy.
5. Matka ani kolizní opatrovník se k odvolání otce nevyjádřili.
6. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 28 odst. 1 a 2 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“), podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), aniž ve věci nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písmeno c) o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání otce není důvodné.
7. Z obsahu spisu soudu prvního stupně se podává, že rozsudkem Okresního soudu Praha–východ ze dne 7. 11. 2016, č. j. 30 Nc 1006/2015–619 ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 1. 3. 2017, č. j. 30 Nc 1006/2015–647 a ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2017, č. j. 23 Co 8, 170/2017–691, byli nezletilý Jakub a Vojtěch svěřeni pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů do péče matky a otci uložena povinnost přispívat na výživu nezletilého Jakuba částkou 3 000 Kč měsíčně a na výživu nezletilého Vojtěcha částkou 2 000 Kč měsíčně k rukám matky počínaje 1. 10. 2015 a ve stejné výši i pro dobu po rozvodu manželství, současně bylo otci vyměřeno dlužné výživné a upraven styk otce s nezletilými v každém sudém týdnu v roce od pátku 17 hodin do neděle 18 hodin, a v každém lichém týdnu v roce od úterý 16 hodin do středy do 18 hodin s tím, že místem předání nezletilých je bydliště matky, vyjma úterý, kdy je místem předání předškolní zařízení, které nezletilí navštěvují. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 1. 9. 2017. V době rozhodování soud přitom vycházel ze skutečnosti, že vztahy mezi rodiči byly komplikované, vyhrocené, otec byl vykázan rozhodnutím z místa bydliště matky a probíhalo proti němu trestní stíhání za násilí vůči matce nezletilých dětí. Současně bylo přihlíženo i k tomu, že oba rodiče jsou schopni nezletilé vychovávat a mají o ně zájem. Protože nezletilí byli nízkého věku, byli fixováni na matku, soud z důvodu zachování stabilního výchovného prostředí nezletilé svěřil do její péče a současně upravil široký styk otce s nezletilými tak, aby i otec měl možnost na jejich výchově se podílet a realizovat s nimi společné aktivity.
8. Z obsahu spisu soudu prvního stupně se dále podává, že usnesením Okresního soudu Praha–východ ze dne 22. 8. 2017, č. j. 30 Nc 1006/2015–694 ve spojení s usnesením Krajského soudu

v Praze ze dne 26. 9. 2017, č. j. 23 Co 346/2017–735 bylo nařízeno předběžné opatření, kterým byl otci zakázán styk s nezletilým Jakubem a Vojtěchem s tím, že předběžné opatření trvá po dobu jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 2. 11. 2017. Soud prvního stupně uzavřel, že matka prokázala potřebu zatímně upravit poměry k nezletilým, neboť lékařskou zprávou doložila, že nezletilý Vojtěch byl po návratu ze styku od otce pozitivní na amfetamin a metamfetamin. Matka na otce podala trestní oznámení.

9. Matka podala dne 19. 9. 2017 návrh na zbavení rodičovské odpovědnosti otce k nezletilým dětem, poukazovala na trestnou činnost otce a uvedla, že je přesvědčena, že otec podal v srpnu 2017 nezletilému Vojtěchovi drogu.
10. K návrhu matky bylo následně usnesením ze dne 27. 11. 2017 č. j. 30 P 515/2017–834 nařízeno předběžné opatření, kterým byl otci zakázán styk s nezletilými dětmi s účinností od 3. 12. 2017 až do rozhodnutí ve věci samé.
11. Krajský soud v Praze usnesením ze dne 20. 3. 2018 č. j. 101 Co 52/2018–925 zrušil usnesení soudu prvního stupně ve výroku I., kterým byl zamítnut návrh otce na zrušení usnesení Okresního soudu Praha–východ ze dne 21. 11. 2017 č. j. 30 P 515/2017–834, když dospěl k závěru, že pominuly důvody, pro které bylo předběžné opatření nařízeno a samotná skutečnost, že proti otci jsou vedena trestní řízení nemůže vést k zákazu styku otce s nezletilými, když nebylo prokázáno, že by trestná činnost směřovala proti dětem, případně, že by docházelo k zneužívání nezletilých k trestné činnosti. Ve věci prověřování ohrožení výchovy nezletilého Vojtěcha nebylo dosud prokázáno, že by otec úmyslně nezletilému podal omamné látky. Skutečnost, že doposud nedošlo k ukončení prověřování však sama o sobě nemůže vést k absolutnímu zákazu styku otce s nezletilými. Za stavu, kdy zrušením předběžného opatření dojde k obnovení úpravy styku nastolené rozsudkem Okresního soudu Praha – východ ze dne 7. 11. 2016 č. j. 30 Nc 1006/2015 – 619 ve spojení s doplňujícím rozsudkem ze dne 1. 3. 2017 č. j. 30 Nc 1006/2015–647 a ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2017 č. j. 23 Co 8, 170/2017–691 je zapotřebí zvážit, zda úprava stanovená těmito rozhodnutími obstojí, když otec se s nezletilými neviděl 6 měsíců, v mezidobí je zpracováván znalecký posudek ohledně posouzení vztahů mezi nezletilými a jejich rodiči a soud prvního stupně by tak měl zvážit, zda dosavadní úprava styku obstojí ve světle nových skutečností, případně, zda by s rodinou neměla být neprodleně zahájena terapeutická péče za účelem obnovení styku otce s nezletilými.
12. Ze znaleckého posudku Doc. PhDr. Oldřicha Matouška, znalce oboru školství a kultura, odvětví psychologie ze dne 1. 3. 2018, který měl i soud prvního stupně při svém rozhodování, odvolací soud zjistil, že vztah rodičů je vysoce konfliktní, informace jednoho rodiče o druhém jsou protichůdné a velmi nepříznivé. V přímé interakci rodičů s dětmi nikdo z odborníků doposud neshledal projevy zanedbávání nebo týrání; nicméně nezletilí byli opakovaně svědky vážných rodičovských konfliktů doprovázených násilím, což na ně muselo mít negativní vliv. Závažnou skutečností nepochybně je, že mladší syn Vojta měl v létě 2017 v těle drogy. Do objasnění příčiny této intoxikace není možné se definitivně k výchovným schopnostem rodičů vyjadřovat. Již v roce 2016 a v první polovině roku 2017 byla spolupráce a komunikace mezi rodiči obtížná a respekt jednoho k druhému jako k rodiči nízký, kooperace a komunikace mezi rodiči byla postupně zhoršována otcovými reakcemi na rozpad rodiny a jeho snahou mít pod kontrolou chování matky. Matčiny obavy z otce jsou dle znalce důvodné. Oba rodiče mají o děti zájem a mají k nim silný vztah. Nezletilí mají k matce silný pozitivní vztah, Kuba vnímá otce jako zdroj ohrožení, podobně jako jeho matka, Vojta zatím není schopen reflexe vztahu k otci. Nevhodná manipulace dětí v současnosti znalcem zjištěna nebyla. Starší syn Kuba nevyhnutelně sdílí matčiny názory na otce a na situaci v rodině, neboť obě děti byly v nedávné minulosti svědky agresivních konfrontací rodičů. Názory nezletilého Vojty na situaci nejsou validně zjistitelné. Kuba má z otce strach, u Vojty došlo k delší nepříznivé reakci na nečekanou návštěvu otce ve školce.

13. Podle § 102 odst. 1 o. s. ř. je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.
14. Podle § 75c odst. 1 o. s. ř. předseda senátu nařídí usnesení předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
15. Podle § 75c odst. 4 o. s. ř. platí, že pro předběžné opatření je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu prvního stupně.
16. Podle § 12 odst. 1 z. ř. s. lze-li zahájit řízení i bez návrhu, lze nařídit bez návrhu i předběžné opatření; to neplatí v řízení o pozůstalosti.
17. Podle § 12 odst. 3 z. ř. s. složení jistoty k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, se nevyžaduje, jde-li o předběžné opatření, které může soud nařídit i bez návrhu, ve věci ochrany proti domácímu násilí, nebo ve věci výživného.
18. Podle § 75b odst. 1, věta první, o. s. ř. k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, je navrhovatel povinen složit nejpozději ve stejný den, kdy podal u soudu návrh na nařízení předběžného opatření, jistotu ve výši 10 000 Kč a ve věcech týkajících se vztahu mezi podnikateli vyplývajících z podnikatelské činnosti ve výši 50 000 Kč.
19. Na základě skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně dospěl i odvolací soud k závěru, že jsou splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření, neboť v opačném případě by kontakt otce s nezletilými na základě předchozího soudního rozhodnutí probíhal v každém sudém týdnu v roce od pátku 17 hodin do neděle 18 hodin a v každém lichém týdnu v roce od úterý 16 hodin do středy 18 hodin. Jak již bylo konstatováno v usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2018 č. j. 101 Co 52/2018 – 925, je nutno vycházet ze skutečnosti, zda taková úprava by byla v zájmu nezletilých dětí, když kontakt otce s nezletilými po řadu měsíců neprobíhal a je proto třeba, aby došlo k navázání kontaktu otce s nezletilými, zvláště za situace, kdy ze závěrů znaleckého posudku vypracovaného v řízení o zákaz styku vyplývá, že nezletilý Kuba má z otce strach, neboť nevyhnutelně sdílí matčiny názory na otce a na situaci v rodině. U nezletilého Vojty došlo k nepříznivé reakci na nečekanou návštěvu otce ve školce. I přes otcův silný vztah k nezletilým a jeho zájem o nezletilé je nutno vycházet z toho, co je v nejlepším zájmu nezletilých. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že je dočasně třeba asistovaných styků za účasti odborného pracovníka, přičemž rozsah stanovených styků odpovídá i možnostem daného zařízení, jak odvolací soud ověřil telefonickým dotazem u Sdružení na ochranu ohrožených dětí, z.s., (viz úřední záznam ze dne 27. 4. 2018), kdy četnější frekvence styků otce s nezletilými není z provozních důvodů možná.
20. K námitce otce, že v daném případě bylo povinností matky spolu s návrhem na nařízení předběžného opatření složit jistotu k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, odvolací soud uvádí, že jak vyplývá z ustanovení § 12 odst. 1 a 3 z. ř. s. složení jistoty k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením se nevyžaduje, jde-li o předběžné opatření, které může soud zahájit i bez návrhu. Řízení o styku s nezletilým může být dle § 466d z.ř.s. ve spojení s ustanovením § 468 odst. 1,2 z.ř.s. zahájeno i bez návrhu. Námitka otce, že soud prvního stupně měl návrh matky na nařízení předběžného opatření zamítnout z důvodu nesložení jistoty ve výši 10 000 Kč, tak není důvodná.
21. Odvolací soud chápe přirozenou snahu otce podílet se v co nejširší míře na výchově nezletilých. Jeho vazbu na nezletilé lze i s ohledem na vyjádření znalce chápat jako pevnou. Současně je však třeba zohlednit aktuální vazbu nezletilých k otci, která je zeslabena zejména tím, že po dobu více jak 8 měsíců se styk otce s nezletilými vůbec nerealizoval, mezi rodiči panuje vztah emočně vyostřený a negativní, což se do vztahu dětí k otci zákonitě promítá. Zatímco otec by jako

vhodný vnímal každodenní styk s nezletilými po dobu jednoho měsíce, pro nezletilé by toto znamenalo takovou míru zátěže, kterou nejsou momentálně schopni snést. V nejlepším zájmu nezletilých, který má být zvažován při rozhodovací činnosti mezi jinými zájmy na prvním místě a má mu být dán větší význam než zájmům jiným dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je proto realizovat dočasně styk s otcem po kratší dobu a v jiném prostředí, než stanoví meritorní soudní rozhodnutí.

22. Odvolací soud proto rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku I. a II. podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.
23. O nákladech tohoto odvolacího řízení bude rozhodováno soudem prvního stupně v konečném rozhodnutí ve věci (§ 151 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné

Praha 7. května 2018

JUDr. Eva Szépeová, v.r.
předsedkyně senátu